

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 22Csp/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119212801
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1119212801.4

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v spore žalobcu: F. T., U.. XX.XX.XXXX, M. K. XX/XX, D., právne zast.: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., IČO: 47 232 765, Kadnárova 83, Bratislava, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2, Bratislava, právne zast.: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., IČO: 36 862 169, Ružinovská 42, Bratislava, o neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, takto

rozhodol:

I. Súd konanie zastavuje.

II. Súd pristúpenie ďalšieho subjektu - L. T., U.. XX.XX.XXXX, R. M. K. XX/XX, D., do konania na stranu žalobcu nepripúšťa.

III. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 06.09.2019 domáhal určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel s právnym predchodcom žalovaného dňa 26.08.2015.

2. Žalovaný dňa 29.10.2019 doručil súdu vyjadrenie k žalobe a zároveň žiadal o zastavenie konania z dôvodu nedostatku procesných podmienok, pričom poukázal na to, že žalobca podal žalobu voči pobočke zahraničnej banky, ktorá však nemá právnu subjektivitu, ide preto o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

3. Dňa 27.11.2019 žalobca predložil súdu repliku, v ktorej vzhľadom na námietku žalovaného opravil označenie subjektu žalovaného ako BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussman 1, 755009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v obchodnom registri obchodu a spoločností pod č. 542097, podnikajúca na území SR prostredníctvom organizačnej zložky BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2, Bratislava. Žiadal, aby súd opravil označenie žalovaného a ďalej konal s týmto subjektom ako so subjektom, ktorým zahraničná osoba vykonáva podnikanie na území SR. Zároveň žalobca navrhol pripustenie pristúpenia ďalšieho subjektu na stranu žalobcu, a to L. T., U.. XX.XX.XXXX, R. M. K. XX/XX, D.Č., keďže uvedená osoba rovnako uzavrela zmluvy zo dňa 26.08.2015 s právnym predchodcom žalovaného.

4. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

Podľa ustanovenia § 18 ods.1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právnickými osobami sú:

- a) združenia fyzických alebo právnických osôb,
- b) účelové združenia majetku,
- c) jednotky územnej samosprávy,
- d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

Podľa § 7 ods. 1 Obchodného zákonníka, organizačnou zložkou podniku sa rozumie odštepny závod alebo iný organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Odštepny závod je organizačná zložka podniku, ktorá je ako odštepny závod zapísaná v obchodnom registri. Pri prevádzkovaní odštepneho závodu sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o odštepny závod.

Podľa § 7 ods. 2 Obchodného zákonníka, obdobné postavenie ako odštepny závod má aj iná organizačná zložka, ak zákon ustanovuje, že sa zapisuje do obchodného registra.

Podľa § 21 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, zahraničné osoby môžu podnikat' na území Slovenskej republiky za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenské osoby, pokiaľ zo zákona nevyplýva niečo iné. Zahraničnou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky. Slovenskou právnickou osobou na účely tohto zákona sa rozumie právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky.

Podľa § 21 ods. 4 Obchodného zákonníka, oprávnenie zahraničnej osoby podnikat' na území Slovenskej republiky vzniká ku dňu zápisu podniku tejto osoby alebo jeho organizačnej zložky do obchodného registra v rozsahu predmetu podnikania zapísanom v obchodnom registri. Návrh na zápis podáva zahraničná osoba.

Podľa § 2 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, pobočka zahraničnej banky je pobočka podľa osobitného predpisu, ktorá je organizačnou zložkou zahraničnej banky umiestnenou na území Slovenskej republiky, ktorá priamo vykonáva najmä prijímanie vkladov a poskytovanie úverov; všetky pobočky zahraničnej banky zriadené v Slovenskej republike touto zahraničnou bankou so sídlom v členskom štáte Európskej únie alebo inom zmluvnom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len "členský štát") sa považujú z hľadiska oprávnenia vykonávať bankové činnosti za jednu jej pobočku.

Podľa § 79 CSP na návrh žalobcu môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt. Súhlas toho, kto má takto do konania pristúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane žalobcu.

5. Základným predpokladom, aby súd mohol vo veci konať a vydať rozhodnutie, je splnenie procesných podmienok, medzi ktoré patrí aj procesná subjektivita, ktorá sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Inak ju má len ten, komu ju zákon výslovne priznáva. Spôsobnosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnické osoby zapísované do obchodného registra sa stávajú subjektmi práva, nadobúdajú právnu subjektivitu, a teda aj procesnú subjektivitu, dňom svojho vzniku, ktorým je deň zápisu do uvedeného registra, a túto subjektivitu strácajú dňom výmazu z obchodného registra. Neexistencia procesnej subjektivity v čase začatia konania je neodstrániteľnou vadou konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania.

6. Žalobca za žalovaného v žalobe označil subjekt BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2, Bratislava. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka číslo: 2990/B, však súd zistil, že žalobcom označený žalovaný je organizačnou zložkou podniku zahraničnej osoby, a to zahraničnej osoby BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE, Boulevard Haussmann 1, Paríž 750 09, Francúzska republika. Skutočnosť,

že organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby umiestnená na území Slovenskej republiky je zapísaná do obchodného registra však neznamená, že táto organizačná zložka je nositeľom právnej subjektivity. Organizačná zložka nemá právnu subjektivitu a nenadobúda ju ani zápisom do obchodného registra a nemá ani procesnú subjektivitu. Procesnú subjektivitu má iba zahraničná fyzická alebo právnická osoba, nie organizačná zložka tejto zahraničnej osoby. Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby (podnikateľa) sa používa obchodné meno zahraničnej osoby (podnikateľa) s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku v zmysle § 7 Obchodného zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2014, sp. zn. 5 Sžp 11/2013).

7. Procesná subjektivita strany sporu patrí k procesným podmienkam, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti kedykoľvek v priebehu konania. V danom spore súd pri skúmaní podmienok podľa citovaného ustanovenia § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku zistil, že žaloba smeruje proti subjektu, ktorý nemá z hľadiska občianskeho hmotného práva postavenie právnickej osoby tak, ako to vyplýva z definície pojmu právnickej osoby podľa § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a teda nemá spôsobilosť byť stranou v civilnom spore, keď žalobcom označenému žalovanému zákon právnu subjektivitu nepriznáva. Žalobcom označený žalovaný je organizačnou zložkou podniku zahraničnej osoby, ktorá nemá procesnú subjektivitu, a teda nemá spôsobilosť byť stranou civilného sporového konania. V danom prípade by uvedenú subjektivitu mal jeho zriaďovateľ, ktorý však nie je žalovaný.

8. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a z ustanovenia § 161 ods. 2 a § 62 CSP súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistencia procesnej subjektivity označeného žalovaného je dôvodom pre zastavenie konania, pretože uvedené predstavuje nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť. Označený žalovaný v žalobe nie je právnickou osobou a ani nemá spôsobilosť byť stranou sporu v zmysle § 61 CSP. Súd tiež poznamenáva, že hoci žalobca podaním doručeným súdu dňa 27.11.2019 žiadal o opravu označenia žalovaného, súd tejto žiadosti nemohol vyhovieť, pretože ak v žalobe označená strana nemá právnu subjektivitu, súd nemôže pripustiť opravu, keďže nedostatok spôsobilosti byť stranou sporu je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Okrem toho v prejednávanej veci nešlo o vadu žaloby, ktorú by žalobca mohol opravou označenia žalovaného jednoducho odstrániť. Z obsahu spisu, predložených listinných dokladov nevyplýva, že by sa pri označovaní žalovaného vyskytla chyba v písaní alebo iná zrejma nesprávnosť. V neposlednom rade súd poukazuje na podanie žalobcu doručené súdu dňa 27.11.2019, kedy žalobca jednoznačne pristúpil k "oprave" označenia žalovaného iba na podnet žalovaného, pričom žalobca mal za to, že žalovaný ako organizačná zložka je subjektom, cez ktorý BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussman 1, 755009 Paríž, Francúzsko vykonáva svoju podnikateľskú činnosť na území SR. Ak je však žalovaný v žalobe označený úplne, presne, určite a zrozumiteľne, ako to bolo aj v danej veci, nie je vadou podania skutočnosť, že označený žalovaný nemá spôsobilosť byť stranou sporu, lebo ak bol v žalobe takto (úplne, presne, určite a zrozumiteľne) označený za stranu sporu ten, kto nemá spôsobilosť byť stranou, ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť (viď napr. uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5CoSr/2/2018 z 27.04.2018, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4CoSr/1/2016 z 31.05.2018).

9. Súd v neposlednom rade poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/631/2014 zo dňa 30.09.2014, podľa ktorého, „ak je odporca v žalobe označený úplne, presne, určite a zrozumiteľne tak, ako je tomu v danom prípade, nejde o vadu konania. Pokiaľ bol v žalobe úplne, presne, určite a zrozumiteľne označený za účastníka konania ten, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ten, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, nemôže v občianskom súdnom konaní vstúpiť do procesného vzťahu. V takto vadne začatom konaní nemôže vzniknúť procesnoprávny vzťah, lebo tu chýba jeden z jeho základných prvkov - jedna spôsobilá strana občianskoprávneho sporu. Súd je preto povinný kedykoľvek v konaní prihliadnuť na tento nedostatok podmienky konania a konanie zastaviť (§ 103 O.s.p. v spojení s § 104 O.s.p.). Vzhľadom k tomu, že súd v prípade neodstrániteľného nedostatku podmienky konania nemôže v konaní pokračovať a je povinný konanie zastaviť, nemôže do takto (vadne) začatého konania pristúpiť ďalší účastník (§ 92 ods. 1 O.s.p.) a nemôže ani dôjsť k zámene účastníkov (§ 92 ods. 4 O.s.p.).“

10. Pokiaľ ide o návrh žalobcu zo dňa 27.11.2019 o pristúpenie ďalšieho subjektu na jeho stranu do konania, súd jeho žiadosti nevyhovel, vstup nepripustil, a to z rovnakých dôvodov, pre ktoré konanie zastavil, t.j. pre neexistenciu procesnej subjektivity označeného žalovaného v spojení so zásadou hospodárnosti konania.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

12. Súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, analogicky za použitia § 255 ods. 2 CSP a čl. 4 ods. 1 CSP. Hoci žalobca zavinil zastavenie konania, keďže ako žalovaného označil subjekt bez právnej subjektivity, súd žalovanému nemohol priznať nárok na náhradu trov konania, pretože žalovaný nemá právnu subjektivitu, teda nemá spôsobilosť na práva a povinnosti, preto mu nemohlo vzniknúť právo na náhradu trov konania, ani mu nemožno uložiť žiadnu povinnosť. Možnosť priznania náhrady trov konania teda vylučovala skutočnosť, že na strane žalovaného ide o subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu, a preto mu nie je možné v súdnom konaní priznávať alebo ukladať práva alebo povinnosti (viď uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/71/2019 z 25.04.2019). Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené v tretej výrokovej vete tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu čo do II. výrokovej vety odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto uzneseniu čo do I. a III. výrokovej vety je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Bratislava I (§ 357 písm. a/ a m/ CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).